

Budgetaftale

Indholdsfortegnelse

Rammerne for budget 2017	2
Indsatser i budget 2017 – Drift	4
<i>Projekt-gennemgang</i>	4
<i>Forebyggelse og udmøntning af forventede gevinster</i>	4
<i>Ekstern konsulentbistand</i>	4
<i>Bedre udnyttelse af indkøbsaftaler</i>	4
<i>Koordination af indsatser hos borgere, hvor der er iværksat mange offentlige aktiviteter</i>	5
<i>Overførselsindkomster</i>	5
<i>Bufferpuljen</i>	5
<i>Hele geninvesteringspuljen bruges til at sikre den økonomiske balance</i>	5
<i>Flygtninge</i>	6
<i>Overførsler mellem årene</i>	6
<i>Tillid som styringsværktøj: Fra "kolde timer" til "varme timer"</i>	7
<i>"Klub 25"</i>	7
<i>Bæredygtig drift for Dansk Produktions Univers</i>	8
<i>Klima- og Energiråd</i>	8
<i>Parterapi</i>	8
<i>Udvalget for Politisk koordination & Økonomi og fokus på markedsføring og branding</i>	8
<i>§18-midler</i>	8
<i>Social Omsorg – Opretning</i>	9
<i>Særligt vedr. Rugmarken</i>	10
<i>Generelt om opretningsplanen</i>	10
Indsatser i budget 2017 – Anlæg	10
<i>Kasseopbygning</i>	10
<i>Prioritering</i>	10

Rammerne for budget 2017

Byrådet har med sin overordnede økonomiske strategi om skabelse af et råderum på 100 mio. kr., der fordeles med 70 mio. kr. til anlæg og 30 mio. kr. til kasseopbygning, etableret fundamentet for en målrettet økonomistyring, der i de seneste år har skabt vished om rammerne, har sikret en forbedret likviditet og har medvirket til en skarp prioritering af midlerne til anlæg.

På trods af kommunens egen omhu i den økonomiske styring, afføder de landsdækkende forhold nu en yderligere økonomisk udfordring på 53,9 mio. kr. i 2017.

Forligsparterne er meget bevidst om, at kommunens udgiftsniveauer - som følge af de forløbne års stærke udgiftsstyring - ikke hører til blandt de højeste i landet. Selvom der ikke umiddelbart kan sættes lighedstegn mellem udgiftsniveau og oplevet serviceniveau, så vil lavere budgetter i et eller andet omfang kunne påvirke serviceniveauet.

Forligsparterne ønsker derfor ikke, at nye udgiftsreduktioner skal påvirke serviceniveauet i Hedensted kommune i negativ retning. Det indebærer, at der i budgetlægningen for 2017-2020 skal være særlig fokus på, at det nødvendige økonomiske råderum tilvejebringes ved initiativer, der betyder, at borgerne også i årene frem vil opleve, at kommunen yder en tilfredsstillende service, der ikke afviger væsentligt fra andre kommuner.

Forligsparterne har aftalt følgende nye investeringer og aktiviteter samt initiativer til løsning af kommunens økonomiske udfordring. Samtidig vil forligspartierne efterfølgende være fælles om at investere og prioritere midlernes anvendelse herunder de yderligere tilførte midler til sociale og sundhedsmæssige initiativer og midlerne til geninvesteringen i kerneopgaverne.

Konsekvenser af vækst og effektiv beskæftigelsesindsats	Mio. kr.
--	-----------------

Færre udgifter til dagpenge og ledighedsydelse	-28,0
--	-------

Investering i sociale og sundhedsmæssige initiativer	Mio. kr.
---	-----------------

Sundhedsfremme	1,0
Voksenhandicap – bo-, aktivitets- og samværstilbud	10,8
Akutteam	2,5
Parrådgivning	0,5
Samlet investering	14,8

Initiativer, der reducerer omkostningerne	Mio. kr.
--	-----------------

Servicetjek og effektivisering af projekter	-3,5
Udmøntning af gevinst ved forebyggelse	-3,5
Reduceret anvendelse af eksterne konsulenter	-2,0
Bedre udnyttelse af indkøbsaftaler	-5,0
Tillid som styringsværktøj: Fra "kolde timer" til "varme timer"	-5,0
Hele geninvesteringspuljen bruges til at sikre den økonomiske balance	(netto) -18,0
Nedsættelse af flygtningepulje	-2,0
Koordination af indsatser hos borgere, hvor der er iværksat mange offentlige aktiviteter	-2,0
Øget indsats på beskæftigelsesområdet	-4,0

Disponering af bufferpuljen	-8,9
Bæredygtig drift for Dansk ProduktionsUnivers	-0,8
Samlet effekt	-54,7

Initiativerne er uddybet på de efterfølgende sider.

Indsatser i budget 2017 – Drift

Projekt-gennemgang

Der foretages et servicetjek af kommunens igangværende eller kendte kommende projekter med henblik på en fornyet vurdering af, om det enkelte projekt i fornødent omfang understøtter kerneopgaven og de bevægelser, der ønskes fremmet.

Forebyggelse og udmøntning af forventede gevinster

Kommunen har stor fokus på forebyggelse, som både skal understøtte kerneopgaven, og samtidig sikre en mere hensigtsmæssig udnyttelse af de økonomiske midler, såvel direkte på området som mere indirekte på afledte områder. De nuværende initiativer gennemgås for at vurdere både faglige og økonomiske effekter. Forventningen er, at kunne se konkrete økonomiske effekter på 3,5 mio. kr.

Desuden skal det fremadrettet sikres, at der hver gang der igangsættes nye forebyggelsesinitiativer sker en konkret vurdering af det økonomiske rationale af de forventede effekter og at dette rationale bliver udmøntet gennem budgetreduktioner. Der vil således ikke blive drøftet forbyggende indsatser uden der samtidig er en konkret vurdering af både det indholdsmæssige og økonomiske udbytte. Begge disse elementer gøres til styringsparametre, og budgetbemærkninger og økonomirammer tilrettes, når en forebyggende indsats igangsættes.

Ekstern konsulentbistand

Kommunen anvender eksterne konsulenter til rådgivning og kvalitetssikring af opgaveløsningen. Der er lavet et overslag der viser, at kommunen i 2015 købte konsulentbistand for 10 mio. kr.

Anvendelsen af eksterne konsulenter kan være nødvendig for opgavens gennemførelse og kvalitetsniveau, men vil også i flere tilfælde kunne substitueres via udnyttelse af kommunens egne kompetencer.

Disse kommunale kompetencer kan bringes i spil ved i højere grad at tænke på tværs i organisationen, hvorved erhvervede kompetencer på ét område kan gøre nytte på andre områder.

Hvis der er specifik viden, der gentagne gange købes ind som ekstern bistand, skal der ske opkvalificering og efteruddannelse af medarbejdere på de berørte områder, så udgiften til ekstern bistand kan minimeres.

Bedre udnyttelse af indkøbsaftaler

Der er adskillige eksempler på, at kommunens indkøbsaftaler kun anvendes i begrænset omfang. Dette på trods af, at der påviseligt er en økonomisk gevinst ved bedre og større aftaleanvendelse.

Mange indkøbsdispositioner er forbundet med vaner og kendskab til sædvanlig leverandør eller sædvanligt varemærke, og der vil ikke uden et yderligere økonomisk incitament være en større tilbøjelighed til at optimere anvendelsen af indkøbsaftalerne.

En øget aftaleoverholdelse vil frigøre økonomiske midler. Hvis dette rationale indarbejdes i budgetrammerne, vil serviceniveauet kunne videreføres uændret, såfremt indkøbsaftalerne anvendes.

Rationalet på indkøbsområdet kommer ikke af sig selv, men gennem en målrettet analyseindsats vil det kunne dokumenteres, hvor en forbedret aftaleanvendelse vil have en økonomisk effekt. Der er aktuelt igangsat en udredning, hvor alle aftaler gennemgås for at kortlægge aktuell indkøbsadfærd og muligt besparelspotentiale på de enkelte områder.

Målsætningen om et rationale på indkøbsområdet er affødt af nye analysemuligheder, som indkøbssamarbejdet mellem Hedensted, Horsens og Odder stiller til rådighed for de enkelte kommuner. Der er netop gennemført 2 opstartsanalyser, der for fx indkøb af engangshandsker viste en besparelse på 67.000 kr. ud af en omsætning på aftalen på 98.000 kr., og for indkøb af et udsnit af fødevarer viste analysen en besparelse på 104.000 kr. ud af en omsætning på 572.000 kr. på aftalen. Der var altså i disse to konkret tilfælde tale om besparelser på hhv. 68% og 18%.

Besparelspotentialet findes ved, at de produkter, der allerede købes via indkøbsaftalerne – altså på de områder, som er aftalebelagt – kan købes billigere hos andre leverandører eller i form af andre tilsvarende produkter, som også er i indkøbssystemet.

Samlet set foretages der varekøb på 160 mio. kr. i organisationen, og med afsæt i de allerede gennemførte analyser forventes et rationale i 2017 på minimum 5 mio. kr. Dette potentiale vil stige yderligere fra 2018 i takt med at indkøbsadfærden på alle aftaleområderne er analyseret, og dette øgede provenu medtages i budgetlægningen for 2018.

Koordination af indsatser hos borgere, hvor der er iværksat mange offentlige aktiviteter

For Hedensted Kommune – såvel som for alle landets kommuner – gælder, at et lille udsnit af borgerne har så tunge og komplekse sociale problemer, at de oplever en række – ofte parallelle – indsatser. Ved at samordne disse, og ved at indgå i dialog med den enkelte borger, familien og netværket vil der ofte kunne ske en fokusering af indsatsen til gavn for både borgeren og fællesskabets økonomi.

Fokuseringen vil ske som et led i kerneopgavetænkningen, hvor en nytænkning og effektivisering af opgaveløsningen vil give den ønskede effekt.

Overførselsindkomster

Hedensted Kommune har en af de laveste ledighedsprocenter i Danmark. Når dette forhold kombineres ned de initiativer, som Udvalget for Beskæftigelse iværksætter i relation til kerneopgaven, har forligsparterne en forventning om, at udgiften til overførsler kan reduceres ud over det, som ligger i de konjunkturbestemte forudsætninger.

Bufferpuljen

Formålet med bufferpuljen er at sikre et beredskab, såfremt der opstår uventede økonomiske udfordringer. I budget 2017 udgør bufferpuljen 8,9 mio. kr.

Set i lyset af den økonomiske udfordring i 2017 på 53,9 mio. kr. og den generelt gode budgetoverholdelse er forligsparterne enige om, at bufferpuljen i 2017 ikke reserveres til udfordrettede udgifter, men bidrager til reducere ubalancen.

Hele geninvesteringspuljen bruges til at sikre den økonomiske balance

I 2016 blev der arbejdet med geninvesteringspuljen, hvor alle områder skulle vurdere hvilke aktiviteter og opgaver, man kunne undvære eller omlægge for at sikre 1% af driftsbudgettet til

geninvestering inden for udvalgets område. Dette blev gennemført for alle udvalg på nær ét, som valgte ikke at udpege områder der kunne omlægges.

Denne opgave videreføres i 2017, dog sådan at midlerne i lyset af den økonomiske ubalance ikke geninvesteres, men anvendes i fællesskabet til at skabe balance i den samlede økonomi. Geninvesteringspuljen er på 18 mio. kr. i 2017.

Flygtninge

Fra 2015 har der været afsat en central pulje til de eventuelt øgede udgifter til flygtningeområdet. Midlerne bliver kun fordelt efter konkret bevilling i Byrådet, ellers søges opgaverne tilrettelagt inden for hvert udvalgs eksisterende økonomiske rammer.

Den lavere tilgang af flygtningen betyder, at den centrale pulje i 2017 reduceres med 2 mio. kr. Desuden fastholdes det princip, at eventuelle øgede udgifter behandles i Byrådet med henblik på at tage stilling til konkrete bevillinger.

Der sker en midtvejsevaluering, herunder stillingtagen til den centrale puljes anvendelse, i 2017.

Overførsler mellem årene

Der har det seneste år været stor fokus på overførsler mellem årene, og med afsæt i byrådets temagrupper vedr. overførsler blev der aftalt en ny og mere åben procedure for udvalgenes og byrådets drøftelser af overførslerne. Herudover blev der iværksat en analyse af overførselsmønstret for at klarlægge årsagerne til de stigende overførsler.

Analysen viste, at stigningen i overførsler hovedsageligt stammede fra Seniorområdet og fra puljemidler på PKØs område, at overførslerne for de fleste pengeposer svinger omkring 0 over årene, samt at det kun er et fåtal af pengeposer, hvor der siden 2011 har været en vedvarende stigning i overførselsbeløbet.

Fra 2015 til 2016 udgjorde overførslerne 96,5 mio. kr. Der er en række enkeltstående forhold, der har været medvirkende til beløbets størrelse:

Årsag	Beløb (mio. kr.)	Kommentar
Social omsorg, centrale puljer mm.	30,0	Reserveret til dækning af projekter og budgetudfordringer i 2016
PKØ, diverse puljebeløb og bufferpulje	17,2	
PKØ, arbejdsskader + forsikringsområdet	3,5	
Læring, mellemkommunal betaling	4,2	Forsinket regning fra Horsens kommune
Teknik, vejvæsen	5,0	Tidsmæssig forskydning af diverse vejprojekter
Sum	59,9	

De resterende 36,6 mio. kr. er et resultat af institutionernes løbende disponeringer og dermed investeringer mellem regnskabsårene, og svarer niveaumæssigt til foregående års overførsel. Set i forhold til samlede servicedriftsudgifter i Budget 2015 på 1.758,1 mio. kr., svarer dette beløb til 2,1%.

Tillid som styringsværktøj: Fra "kolde timer" til "varme timer"

Der er og skal være løbende fokus på, hvordan vi bruger vores arbejdstid. Uanset hvilket job vi sidder i, vil der være en del af vores arbejdstid, man kan kalde for "kolde timer".

Kolde timer kan fx være administrativt arbejde, introduktion til/gennemførelse af diverse projekter eller retningslinier samt møder, planlægning og registrering. Det modsatte af kolde timer er varme timer. Det er typisk de timer, vi bruger direkte sammen med borgeren eller virksomheden, fx pleje, samvær og læringstid med børn og unge, virksomhedsbesøg.

Vi skal undvære nogle af de kolde timer. Det kan vi gøre ved at skrue op for tilliden, og derfor skal der i hele organisationen arbejdes med Tillid som styringsværktøj. Tillid betyder, at man i stedet for at bede om registreringer, opfølgninger og proceduretjek har tillid til, at opgaven løses som den skal. Dette vil frigøre "kolde timer".

Tillid som styringsværktøj er et indsatsområde, der skal give både en velfærdsmæssig og økonomisk gevinst. Der sættes et mål om, at det økonomiske rationale for kolde timer udgør i alt 10 mio. kr. i 2017. Heraf flyttes de 5 mio. kr. over til varme timer og dermed direkte velfærd for borger og virksomheder. Forligspartierne er enige om, at de i fællesskab prioriterer disse ressourcer til Kerneopgaverne og den borgernære kontakt. De andre 5 mio. kr. er reduktioner for at få budgettet i balance.

"Klub 25"

I konceptet for potentialepakkerne indgår 2 dimensioner. Dels en vurdering af et økonomisk potentiale, såfremt udgiftsudviklingen svarer til en effektiv sammenligningskommune og dels et potentiale, hvis kommunens udgifter ligger på niveau med den kommune, som har de 25. laveste udgifter på området.

Sidstnævnte dimension udmøntes nu i en konkret ambition om, at vi på alle niveauer tilstræbes at være blandt de 25 kommuner, der anvender færrest ressourcer på opgaven. Kommunens serviceniveau fastsættes af Byrådet.

Ved en sammenligning af nøgletal for samlede servicedriftsudgifter i regnskab 2015 har Hedensted Kommune en placering som nr. 14. Denne placering dækker over en variation indenfor de enkelte udgiftsområder, og målet skal som nævnt være, at hver af de ni områder er i "Klub 25".

I de potentialepakker, som har været forelagt Byrådet og som er udarbejdet ud fra et ønske om inspiration og nysgerrighed på udgiftsniveauerne i kommunen, er der følgende placering på listen:

Potentialepakke	Landsplacering
PKØ - administration	18
Læring - dagtilbud	14
Læring - undervisning	28
Læring - børn og familie	38
Beskæftigelse	18
Social Omsorg - Senior	50
Social Omsorg - Voksen Handicap	36
Fritid & Fællesskab	4
Teknik	3

Da potentialepakken beskriver et meget overordnet niveau, vil der under hver potentialepakke være områder, der befinder sig henholdsvis i og uden for en placering i "Klub 25".

Ambitionen er, at for alle de områder som potentialepakkerne dækker, skal der arbejdes på at være i "Klub 25". Dette udspringer af en holdning om, at et niveau som den 25. billigste kommune altid kan forsvares som et fair niveau, ligesom vi gennem vores kerneopgavetænkning og samskabelse sikrer, at de afsatte midler bruges til at yde den bedst mulige løsning for den enkelte borger.

Bæredygtig drift for Dansk Produktions Univers

Indsatsen for øget vækst og produktion skal bl.a. ske via Dansk Produktions Univers. Senest er igangsat en "Rugekasse", der har til formål at hjælpe, skabe netværk og formidle produktionskontakter til iværksættere. Der er – og skal fortsat ske – lignende initiativer i Hedensted Kommune.

En af hensigterne med Dansk Produktions Univers har imidlertid været, at indsatsen skal udvise en bæredygtig drift. Det vil sige, at indsatsen skal hvile i sig selv og være finansieret ved forskellige indtægter og medlemskaber. Forligsparterne er enige om, at der i løbet af en to-årig periode skal arbejdes hen mod en bæredygtig drift. Det betyder, at det kommunale tilskud i 2017 reduceres med 0,8 mio. for ved udgangen af 2018 at være udgiftsneutralt for Hedensted Kommune.

Klima- og Energiråd

Forligsparterne er enige om, at indsatsen over for miljø og energi-bæredygtighed skal understøttes. Der etableres et Klima- og Energiråd. Rådet skal bl.a. indgå i dialog og udvikling med lokalområderne med henblik på en styrket indsats også i forhold til Agenda21-indsatsen.

Indsatserne vil blive prioriteret og i fornødent omfang finansieret inden for Hedensted Kommunes samlede ramme.

Parterapi

Forligsparterne er enige om, at Hedensted Kommune fortsat vil tilbyde terapi til par, der har problemer i forholdet og har et eller flere børn under 18 år.

Indsatsen finansieres i 2017 ved 0,5 mio. kr., og forventes i 2018 at vise økonomiske effekter på et tilsvarende beløb således at ordningen vil være udgiftsneutral for Hedensted Kommune.

Udvalget for Politisk koordination & Økonomi og fokus på markedsføring og branding

Forligsparterne anser indsatsen vedrørende markedsføring og branding som et grundlag for at understøtte vækst og udvikling i byer og lokalsamfund i Hedensted Kommune. Det er af stor betydning, at der gøres en indsats for udvikling og vækst i alle kommunens lokalområder ved at sikre at unge, børnefamilier, iværksætte og virksomheder bliver gjort opmærksom på de gode muligheder for bolig og erhverv, der er i hele kommunen. Dette er en proces der strækker sig over flere år, og som kræver et vedholdent, tålmodigt og fokuseret arbejde.

For bedst muligt at understøtte dette arbejde vil der på de månedlige møder i Udvalget for Politisk koordination & Økonomi blive givet en status på indsatsen og drøftet initiativer.

§18-midler

Forligsparterne er enige om, at undersøge muligheden for at konvertere dele af de afsatte §18-midler, der nu anvendes til husletilskud.

Social Omsorg – Opretning

Forligsparterne er enige om nedenstående plan for opretning af økonomiske rammer for Social Omsorg, og der gives ved denne aftale et tre-årigt perspektiv til opretningen. Samtidig skal området, i lighed med kommunens øvrige områder, indgå i og tilpasse sig de løbende beslutninger som Byrådet måtte træffe fx i forbindelse med fremtidige budgetter.

Det seneste skøn pr. august 2016 over den økonomiske situation i Udvalget for Social Omsorg giver følgende *forventninger*¹ til det økonomiske resultat i 2016 og 2017:

Element	2016	2017
Ubalance mellem forventede driftsudgifter og budget	-44,4	-41,8
Udisponerede overskudsmidler	16,8	...
Handicap mm., det forventede underskud eftergives ved regnskab jfr. tidligere praksis	11,4	
Medfinansiering, det forventede underskud eftergives ved regnskab jfr. praksis	6,8	
Udvidelse ad budget handicap mm. jfr. teknisk gennemgang		14,3
Udvidelse af budget aktivitetsbestemt medfinansiering, do.		2,4
Forventet underskud 2016	-9,4	
Forventet ubalance 2017		-25,1
Overført underskud		-9,4
Aktuel opgave i 2017		-34,5

Årsagerne til, at tidligere års situation med overskud siden 2015 er vendt til en situation med underskud på driften, skyldes især tre forhold:

1. Der har ikke været foretaget en udmøntning af de budgetreduktioner som Byrådet har vedtaget,
2. De projekter, som er iværksat for overskuddene, har løftet udgiftsniveauet, og endelig
3. Regionens adfærd har med kortere liggetider og hurtigere udskrivning affødt merudgifter (flere sygeplejersker, akutteam osv.)

Forligsparterne er enige om, som et led i denne budgetaftale, at tilføre yderligere midler til Social Omsorg. I alt reserveres der en ramme på op til 41,1 mio. kr. i tilpasningsperioden, som løber over 3 år. Med det nuværende aktivitetsniveau og opgavetilrettelæggelse udsigt til et forventet underskud i 2017 på 34,5 mio. kr., hvoraf de 9,4 mio.kr. skyldes overførsel af det nu forventende underskud i 2016.

Der er i regi af det netop igangsatte udredningsarbejde i § 17, stk. 4-udvalget fastsat en tidsramme til udgangen af 2018 for at tilrette opgaveløsningen til den økonomiske ramme. Derfor vil det være hensigtsmæssigt i forbindelse med budgettet at fastlægge en tilsvarende plan for opretningen af de budgetmæssige rammer. På den måde gennemføres ændringerne over en vis årrække, og tidshorisonten er de tre kommende budgetår.

	2017	2018	2019
Forventet underskud	-34,5	-19,6	-13,1
Bufferpulje (år 2017 er overført restbudget 2016)	10,3	8,8	
Tilskud fra kassen	17,7	4,3	0,0
Udgiftsreduktion	6,5	6,5	13,1

¹ Det er væsentlig at understrege, at det forventede underskud bygger på en uændret adfærd i resten af 2016. Ved en ændret adfærd og udskydelse eller udeladelse af forskellige aktiviteter og indkøb vil det forventede underskud blive mindre end det angivne.

Tidsperspektivet - og "trækningsretten" på kassebeholdningen - indebærer, at udvalget over denne tidshorisont får mulighed for at arbejde med en langsigtet strategi for at få tilpasset udgifterne, så de passer med udvalgets budgetramme.

Kassens rolle som finansiering af underskuddet i 2017 og 2018 indebærer i praksis, at det ved budgetvedtagelsen i de enkelte år er indforstået, at udvalget har en ubalance mellem det tildelte budget og udvalgets forventede udgifter. Denne ubalance vil medføre et underskud, der ved årets afslutning maksimalt må udgøre den aftalte finansiering, ligesom der er tale om et underskud, der ikke overføres til efterfølgende år. Derfor skal det også være en ambition for udvalget at søge at minimere behovet for tilskuddet fra kassen i genopretningsplanen.

Særligt vedr. Rugmarken

I forbindelse med etableringen af Rugmarken forventes der aktuelt, at der er ufinansierede driftsudgifter på minimum 3 mio. kr. Derfor skal det nedsatte § 17, stk. 4-udvalg som en særlig opgave se på de samlede driftsudgifter i forbindelse med institutionsstrukturen. Byrådet kan derefter særskilt tage stilling til, hvordan dette problem kan løses.

Generelt om opretningsplanen

Den ubalance, der nævnes i aftalen her, er anslået pr. august 2016. Dermed er finansieringen via bufferpuljen og kasseholdningen også anslået, men skal ses som en maksimal ramme. Hvis der kan gennemføres handlinger og ændringer, der betyder, at der er yderligere mindreudgifter og dermed mindre behov for den ekstraordinære finansiering, vil disse skulle gennemføres. Det betyder samtidig, at et eventuelt mindreforbrug ikke skal anvendes til at igangsættes nye aktiviteter, og at der generelt ikke igangsættes nye aktiviteter, så længe der er behov for ekstraordinær finansiering.

Indsatser i budget 2017 – Anlæg

Kasseopbygning

Kommunens kassekreditlikviditet udgør aktuelt (pr. ultimo juli 2016) 248 mio. kr. Når der korrigeres for de overførte midler til 2016 (drift 96,5 mio. kr. og anlæg 64,0 mio. kr.) samt restgælden på midlertidigt likviditetslån på 30 mio. kr. udgør Byrådets "frie" likviditet ca. 58 mio. kr.

Byrådet har tidligere fastlagt et pejlemærke på ca. 100 mio. kr. i fri likviditet, som vil være nået i 2019 som følge af den årlige opbygning på 30 mio. kr.

Byråd og organisation har gennem de sidste år udvist en stærk budgetoverholdelse og stor økonomisk ansvarlighed. Det betyder, at der kan ske en lidt mindre kasseopbygning i 2017 samtidig med at målet med en fri likviditet i 2019/2020 nås.

Forligsparterne er derfor enige om i 2017 at anvende 6 mio. kr. af de 30 mio. kr. til kasseopbygning på anlægsinvesteringer, således at den samlede anlægsramme i 2017 udgør 76 mio. kr.

Prioritering

I 2017 er der allerede prioriteret anlæg for 42,1 mio. kr. Der er således 33,9 mio. kr. til prioritering.

Forligsparterne er enige om, at fortsætte renoveringer og investeringer kommunens skoler på i alt 35 mio. kr., investering i BMX-banen ved Hedensted dels i form af 3 mio. kr. til etablering og desuden, inden for investeringerne vækst og udvikling i centerbyerne, at prioritere de nødvendige midler til køb af arealer. Man ønsker endvidere at gennemføre rundkørsel og vejudviklingen ved Lille Dalbyvej med 3,2 mio. kr. Renoveringen af kommunens broer skal fortsætte, og der afsættes 1,5 mio. kr. til dette i 2017. Netto udgør dette anlægsinvesteringer på 42,1 mio. kr., idet der er indtægter fra salg af energibesparelser på 0,6 mio. kr.

Forligspartierne er endvidere enige om, at der skal investeres markant i centerbyerne således at de udvikler sig til attraktive bymiljøer til gavn for hele Hedensted Kommunes vækst og udvikling. Samtidig fastholdes den intensive indsats for at markedsføre de øvrige byområder med børnehaver, skoler og velfungerende netværk og fritidstilbud. Dette understøttes af en ramme til byudvikling på 3 mio. kr. og til nedrivning og forskønnelse på yderligere 3 mio. kr. Heraf reserveres 100.000 kr. til en udviklingspulje til Løsning.

Desuden investeres i jordkøb og byggemodninger for også på denne måde at kunne fremme boligudvikling og vækst. Til dette afsættes en pulje på 5 mio. kr.

Der udarbejdes i løbet af 2017 en masterplan for udvidelse og vedligeholde af kommunens veje.

I forbindelse med § 17, stk. 4-udvalgets arbejde, vil der blive arbejdet med de fysiske rammer på hele senior- og handicapområdet. Forligsparterne er bevidst om, at fællesarealer og personalefaciliteter på flere bofællesskaber, herunder Åbo og Egespring, er nedslidte. Eventuelle forandringer og udvidelser vil blive medtaget i forbindelse med budget 2018-arbejdet.

Budget 2017 - Anlæg

	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>
Anlægsramme	76,0	70,0	70,0	70,0
Disponeret jfr. budgetoverslagsår i 2016, netto	42,1	1,5	7,3	0,0
Til rådighed for prioritering	33,9	68,5	62,7	70,0
Forligsparternes anlægsprioriteringer	33,9	48,5	62,0	1,0
Pulje til centerbyerne incl. anlægsmidler til BMX-bane	14,4	18,0	45,0	
Pulje til øvrig byudvikling	3,0	3,0	3,0	
Forhøjelse af pulje til bygningsvedligehold	6,0	6,0	6,0	
Pulje til jordkøb/byggemodning	5,0	5,0	5,0	
Yderligere pulje til nedrivning	3,0			
Yderligere pulje til asfaltarbejde og trafiksikkerhedsplan	3,0	2,0	2,0	
Justering af budget til bro-renovering	-0,5	-0,5	1,0	1,0
Myretuen, nybygning		15,0		
Total prioriteret sum	76,0	50,0	69,3	1,0
Anlægsramme	76	70	70	70

Hedensted, den 21. september 2017

Torsten

Anders Coebsen

Allan Petersen

Per Arild